

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

Knjižnica uzvraća udarac: reorganizacija imperija

9. seminar knjižnica u sustavu znanosti i visoke naobrazbe

Marina Mayer

Knjižnica Instituta "Ruđer Bošković"

Bijenička 54, Zagreb

marina.mayer@irb.hr

U Zagrebu je 13. i 14. studenog održan deveti po redu Seminar knjižnica u sustavu znanosti i visoke naobrazbe pod naslovom "Knjižnica uzvraća udarac: reorganizacija imperija". Tema ovogodišnjeg seminara bila je reorganizacija u knjižnicama, a unutar toga novi knjižnični prostori, usluge i modeli upravljanja, ljudski resursi u knjižnicama, cjeloživotno obrazovanje knjižničara te procjena kvalitete knjižnica.

Seminar je započeo u petak, 13. studenog na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, koji je dugogodišnji velikodušni domaćin ovoga skupa. Program je otvoren pozdravnim riječima u ime organizacijskog odbora, Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Filozofskog fakulteta i CARNeta. Minutom šutnje svi prisutni prisjetili su se dragog kolege Tibora Tótha, koji je preminuo 6. studenog.

Prvi blok predavanja započeo je John Lubans s North Carolina Central University u SAD-u izlaganjem o prilagođavanju knjižnica današnjim ekonomskim i tehnološkim promjenama. Slijedili su gosti iz Zadra. Ivan Pehar, ravnatelj Gradske knjižnice Zadar (GKZD) prikazao je kako ta knjižnica svojim radom i aktivnostima sudjeluje u kulturnom životu Zadra. Valerija Barada i Željka Zdravković s Odsjeka za sociologiju Sveučilišta u Zadru predstavile su istraživanje o interakciji GKZD s različitim akterima u kontekstu svakodnevnog života grada Zadra.

Još je šest predavanja domaćih predavača ispunilo popodne petka 13. i subotnje prijepodne. S Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku došao je Damir Hasenay s izlaganjem o promjenama u obrazovanju novih naraštaja knjižničara, a sve potkrijepljeno jednim duhovitim filmićem, koji je izazvao opće oduševljenje. Na cjeloživotno učenje i obrazovanje knjižničara osvrnula se u svom predavanju Dijana Machala, voditeljica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU) pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Kako knjižnice mogu uspješno i aktivno sudjelovati u obrazovanju svojih korisnika, prikazala je Jelka Petrak na primjeru Središnje medicinske knjižnice u Zagrebu, koja već niz godina sudjeluje u nastavom programu Medicinskog fakulteta. Predstavljeni su i novi prostori i usluge dviju zagrebačkih knjižnica: Knjižnice Filozofskog fakulteta (predavačica Dorja Mučnjak) i Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (predavačica Vedrana Juričić). Inspirativno predavanje o novim trendovima primjene tehnologije u našim knjižnicama održala je Jadranka Stojanovski iz Knjižnice Instituta "Ruđer Bošković"/Sveučilišta u Zadru.

U subotu su dva bloka radionica ponudila praktično upoznavanje s nekoliko zanimljivih tema: Zotero (Krešimir Zauder, NSK), zaštitom autorskih prava u e-učenju (Jasna Tingle iz CARNeta i Dragutin Nemeš s Pravnog fakulteta u Zagrebu), kriterijima evaluacije znanstvenih časopisa (Bojan Macan, Knjižnica Instituta "Ruđer Bošković"), novostima u OvidSP sučelju (Eva Czeglédi, Wolters Kluwer Health – Ovid) te elektroničkim knjigama (Agata Jablonka, Elsevier). Na neformalnoj radionici *Kava s Johnom* sudionici su predavača mogli pitati sve što ih zanima o radu u američkim akademskim knjižnicama.

Slika 1 – Predavanje Johna Lubansa

Slika 2 – Radna atmosfera na radionici Zotero

Slika 3 – Razgovori ugodni...

Uz intenzivan radni program Seminara, nije nedostajalo niti prilika za druženje tijekom stanki uz kavu, koktela u petak i ručka u subotu. Kao i drugi tradicionalni knjižničarski skupovi, i ovaj je prilika za susrete s kolegama iz dalekih dijelova Hrvatske, obnavljanje kontakata i prijateljstva, upoznavanje s predstavnicima sponzorskih tvrtki i dogovaranje suradnji u budućnosti.

Veliko "hvala" za još jedan uspješan seminar ide članovima organizacijskog i programskog odbora, svim institucijama koje su pomogle pri rješavanju mnogih stvari "tehničke" prirode, domaćim i stranim sponzorima kao i vrijednim studentima i svima ostalima koji su na bilo koji način pomogli pri organizaciji. Unatoč krizama raznih vrsta koje su nas "napale" ove godine, publike na seminaru nije nedostajalo: oko 150 knjižničara došlo je iz raznih krajeva Hrvatske. Njihovo nam je prisustvo i zadovoljstvo uvijek najveća nagrada za trud. Hvala vam na dolasku i pozivamo vas na druženje i iduće godine na desetom jubilarnom seminaru!

Sve informacije o ovogodišnjem i dosadašnjim seminarima možete naći na mrežnim stranicama skupa: <http://www.szi.hr/seminar>.

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Air Products za proizvodnju *Interlimer* polimera

Tvrtke Air Products & Chemicals i Landec Corp. sklopile su dogovor o licenciji tehnologije Landec Corp. za *Interlimer* polimer, koji se upotrebljava u proizvodnji sredstava za osobnu njegu, sredstava za čišćenje i sl. *Interlimer* polimeri su alkil akrilati, koji reagiraju na relativno male promjene temperature na predvidljiv način, a upotrebljavaju se i za hranu i u poljoprivredi. Air Products će proizvoditi polimer i razvijati primjene polimera u navedenim područjima, a Landec uz izravno plaćanje dobiva i udio u profitu. M.-B. J.

Polihidroksialkanoati iz obnovljivih izvora

Tvrtke Archer Daniels Midland i Metabolix zajedno grade tvornicu za proizvodnju plastičnih materijala na osnovi polihidroksialkanoata iz obnovljivih izvora sirovina na lokaciji Clinton, Iowa, SAD. Tvornica ima kapacitet od 50 kt godišnje. M.-B. J.

BASF planira povećanje kapaciteta

BASF planira povećati kapacitete za proizvodnju akrilne kiseline i polimera superapsorbenta u Antwerpenu, Belgija. Time bi proizvodnja superapsorbenta porasla 50 % na 175 kt godišnje, a nova tvornica akrilne kiseline imala bi kapacitet 160 kt godišnje. Tvornica butil-akrilata u Ludwigshafenu, Njemačka, također bi se povećala, a na istoj lokaciji bi se povećali i kapaciteti za *N*-metilpirolidon na 70 kt i za γ -butirolakton na 85 kt. M.-B. J.

Merck surađuje s Neuromedom i NicOx

Tvrtka Merck & Co. surađivat će s Neuromed Pharmaceuticals u istraživanju, razvoju i komercijalizaciji spojeva protiv bolova, koji

ciljano djeluju na N-tip kalcijevih kanala. Početno ulaganje Mercka je 25 milijuna dolara za dvogodišnji istraživački program. Ukoliko se lijek u ispitivanju lansira na tržište za jednu indikaciju, dodatno plaćanje će biti 202 milijuna dolara, a ako se razvije za više indikacija i više dodatnih spojeva, ukupni će iznos biti 450 milijuna dolara.

Francuska tvrtka NicOx sklopila je sporazum s Merckom za razvoj novih antihipertenziva na bazi tehnologije NicOx za oslobađanje dušikovih oksida. Ugovor podrazumijeva derivate koji doniraju dušikov oksid za nekoliko glavnih klasa lijekova protiv visokog krvnog tlaka. Početni iznos plaćanja je 11,2 milijuna dolara i potencijalna plaćanja prema napretku su 340 milijuna dolara. NicOx je prodao ekskluzivna prava za primjenu te tehnologije u oftalmologiji tvrtki Pfizer, ali ih želi ponovno otkupiti od Pfizera. M.-B. J.

Suradnja Schering-Plough i PTC

Tvrtke Schering-Plough i PTC Therapeutics sklopile su dogovor o suradnji na zajedničkom razvoju supstancija tvrtke PTC u pretkliničkom stupnju razvoja za terapiju hepatitisa C i drugih virusnih oboljenja. Male molekule koje razvija PTC inhibiraju interne ribosome koji posreduju u proizvodnji virusnih proteina. Schering-Plough ulaže početno 12 milijuna dolara uz dodatna ulaganja tijekom istraživanja. M.-B. J.

Istraživanja Exelixis i Sankyo

Tvrtke Exelixis i Sankyo dogovorile su suradnju na otkrivanju, razvoju i komercijalizaciji male molekulske mase spojeva koji ciljano djeluju na receptor mineralokortikoida (MR), receptora nuklearnog hormona, koji ima ulogu u različitim kardiovaskularnim i metaboličkim oboljenjima. Exelixis je razvio seriju MR antagonista. U